

Forfatter: Sparre, Jep Thordsen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1554-01-09)

Citation: Sparre, Jep Thordsen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1554-01-09)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 232. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010225.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Lybæk, 9. Januar 1554.

Jep Tordsen [Sparre] til Mogens Gyldenstjerne.

Han sender ham Meddelelse om Sagen mod Henrik Scheppings Arvinger. Han klager atter over Mogens Gyldenstjernes Tjener Lak, der paastaar at have handlet efter hans Befaling, og over den Behandling, han har s. 233faaet i Lund, hvortil han kom paa Mogens Gyldenstjernes Tilsagn, samt beder ham tale sin Sag hos Kongen. Da han ikke har faaet de Penge, om hvilke han har skrevet til ham, nødes han nu til at sælge sit Gods i Lybæk.

Venlig og kerlig helssen alttjd ttillffaaren skreffvett mett waar herre etc. Kjere her Maaenss Gjllenstern, ssvaa- ger oc ssjnerlige gode wen, nest en wenlig ttakssjgelse ffoor allt gaatt, hvilkett jeg alttjd gerne ffoorskjlle wil.

Kjere her Maaenss, oom den gel mett Henrjk Skepings arwngne ssa maa y vide, ad dett bod war allt ffoar- lege (!) der j Skaane, den jeg haffde skikitt der efftter den ffvulle magtt, oc kom ike ffør her ttill Løbek jgen noogett ffoor jvl, oc daa hade de her sslvtet deress rett ttill 1), men ssa ssnartt nv ssom de dett jgen oop sslvtte, wil jeg mett den gel jgen an heffve, oc hvad dom ssom jeg ffanger her ffoor meg, wil jeg lade etter jgen wide.

Kjere her Maaenss, ssom j nv ssjst meg ttill skreffve oc ssende meg Laakz breffwe mett epaa mjne øxssen, kør, ffooler oc anett ffe, ssom han ttill sseg anamett haffver paa mjn gaar oc goss, oc menner sseg ad gøre meg god rede der ffoor oc ad haffve der gode regester epaa, hvor han dett vdsatt haffver2), hvilkett jeg gerne ssaee, ad dett ssa waare, ad jeg mitt bekomme kvnde; men han loowet meg mjn rentte der vdaff aarlig ad wille skike, oc jeg haffver ike ffangett en hvjd der vdaff, ssa mange bod jeg haffver hafftt oc ladett tterett der efftter, oc ffoorhaaller meg ssa mjn rentte ffoor oc nv haffver j mett ffoorbod gortt meg ssligtt ett oower waald oc ffa- rett jng y en mjn boness gaar oc ttagen meg iijj ttjner ffvl mett gryder der vd3) oc waalførtt jng epaa etterss goss oc ttagen dom vdj etterss naffn oc ssade sseg etterss beffalnng der epaa ad haffve. 4)

Kjere her Maaenss, efftterdj ad han er etterss tteener oc er epaa etterss goss eler j etterss brød, ad y wjlle hanom ttill haalle, ad han meg mitt wjlle eller maatte wederlege oc bettalle ljge ssa gaatt, ssom han dett ttills. 234 sseg ttagen haffver, oc ad han lode meg mjn rentte be- kome der vdaff nv vdj ssa mange aar, ad j ike wjlle lade hanom kome aff etterss ttjenest eller goss ffør, oc efftterdj ad han dett vdj etterss naffwen gortt haffver. Dett vil jeg alttjd gerne jgen mett etter ffoorskjlle, oc efftterdj han er etterss ttjener, wjlle jeg ike heller gerne meg wjder oover hanom beklage; de anre alle gøre deress vnskjllng epaa hanom.5)

Kjere her Maaenss, ssom j oc nv sselfve wide, hvor vkristellig meg er der vdj lanett hanlett en ttjd efftter en anen oc meg mitt ssa vellige ffraattagen der aff en iii eller iijj emod al waar loff, rett oc ffrjheder oc ressessser, oc gøre deress løsse vnskjllng epaa deress egett breffve, ssom de sselfve lode skrjffve oc degtte vdj Lvn, oc ttoge meg der ffangen oc nøde ttill ad ffoorssegle6) emod sslig løfflig ttillssaffven oc breff oc ssegel, ssom meg war oc skrewen, oc wjlle jeg ike heller haffve kome ttill Lvn ssame ttyd, hade jeg ike ttrott eder wel, daa j ii eller iii gange meg ttill skreffve, ad jeg skvulle ffoorvden ffare djtt kome, oc ssjden ssende j meg Jakop Maawerssen oc ederss Bertell skrjffwer7) ttill meg vden ffoor Lvn oc lode ssjge meg ttill paa ere, ttro oc loffve, ad jeg skvulle ssiker oc ffrj vaawerffallen were, oc ad Johan Ffrjss haffde ssagtt etter sslig ere, ttro oc laave ttill paa mjne wegne. Sslige or oc ttalle oc ttillssaffven ssade de meg ttill, Jakop och etterss ffogett Bertell skrjffver, oc der epaa drog jeg jng vdj Lvn ttill eder, eller wjlle jeg strax dragen ttill Hikkejber, der skvulle meg vel haffve laden blewen vaawerffallen, ttj jeg hade jngen here ssame ttjd vden Gvd oc keysserlig magestatt8) oc hade ttagen mjn han jgen aff kongelig magestatt wel ii eller iii aar ffoor heden, daa de ttoge meg mjne pant oc ffoorlenng ffraa; ttog jeg daa mjn han jgen oc fførloff- niss, tty ttrode jeg dom ike heller alto vel der en partt ljge efftter, ssom de emod mjn ssellige ffader oc hanss s. 235drenng der hanlett haffve, dem de skenelig myrde oc oom- bragtte9) ffoor ssjne egne penjnge, de han dem lentt haffde.

Kjere her Maaenss, hvor dett meg bekom eller den ttillssaffven haallen var, dett jeg jng vdj Lvn red, dett wed Gvd oc hvor erllig man wel, hvad skade oc ffoorderff jeg der vdaaver vdj kome er, oc ttragttet meg der efftter ljff, ere oc goss10) ffoor mjne goss oc penjnge skjll oc gjnge ssa mett meg oom, ssom meg ike nv møgeligtt er ad skrjffve, oc brjngett der op oc kjøfftte ttill alle mjne ffredløsse karle, ssom jeg haffde ffoordeltt mett loff oc rett, oc hvor øveldetter, der j lan war, ad de skvulle der meg ttill ttraass gange oc skvulle klage, hvad ssom de dom ffoorssagde, oc sslige maade jeg giffwe penjnge der ttill med, ad de kvne mere oopbringe,11) mett sslige støker oc mange anre, ssom ike megett dwwe, ssom de mett meg oomgangett haffve, ssom dom Gvd almegttige derffoor en part straffet haffver.

Kjere her Maaenss, efftterdj ad jeg ssa vskjllig j sslig en ffoorderffwelig skade kome er vdj sslige ttillsawen oc paa ttro oc laave oc breff oc ssegel, dett y wjlle ttalle kon ma ttill 12) oc ffoorhanle mett hanss naade, ssa ad jeg maatte haffve hanss kon ma wilge oc wenskab oc hanss magestattz breffve der epaa, 13) ssa ad alltjng maatte were oc bliwe en ffoordragen nederlagtt ssag, ffoor hvess de meg ffoor hanss magestatt befførtt oc be- logen haffve. 14) Aam mjn store erlidene skade oc ffaar- derffve, ssom meg der skett er, dett ssetter jeg ttill Gvd oc ttill hanss kon ma; hvad hanss naade gør der vdj, der lader jeg meg aldellless mett ad

nøge, ttj ad de ii eller iii kvne meg ike den skade jgen bettalle, den, ssom de meg gortt haffve. 15) Jeg wed oc, ad hanss kon ma ttenker oc paa den rettfærdig Gvd, hanss naade haffwer aaver sseg, hvad meg skett er, oc hvor ttrollig jeg haffver ttjentt hanss magestatt oc holpen ttill lan oc ttill rjge paa mjn egen penjnge oc ffoortterjng, ssom hanss naade s. 236 meg env skjellig er j den belegrjng ffor Kjøbenhaffven, ssom Johan Ffriss oc fflere wide. 16)

Kjere her Maaenss, ad j wille gøre her vdi, ljge ssom mjn gode ttro er ttill etter, ljge ssom ffoorhen ssagtt er. 17) Vdi alle de maade jeg wed etter ttill vilge eller ttjeneste were kan, wil jeg alttjd gerne gøre, dett Gvd almegttigste kjende, hvilken jeg etter nv oc atttjd beffallett haffver. Oc beder jeg etter gerne, ad j wille welgøre oc grysse etterss kjere hvssffrv, mjn ffaderbroderdaatter, ffrv Ane, mett mange gode natter paa mjne wegne. Dattom Løbek den nyen dag jenewarj jm jaar mdluiij.

Jakop Sspar
eder Ttorssen.

Kjere her Maaenss, aam de penjnge, ssom jeg skreff etter ttill om, daa jeg dom ike kvne ffange oc meg nv ttrenge der ttill, ssaa nødiss meg nv ttill ad sselle oc affhende aff mitt goss her ttill Løbek, oc haffver ttagen her penjnge der ffor, de ssom wille sselffwe staane deress ewenttyr der mett, tty ad dett hører meg ttill, j hvad de lade dom ttøke, oc hvad ffinanss eller anslag ssom nv goress j Kjøbenhaffn 18) der paa, ssom jeg wel sportt haffver, men ttill ad ttage haffver verett afflagtt her ttill der j lanett. Hvad nv skal ske, maa Gvd wide, men jeg haffver jngen beffalnng giffven naagen paa ad lege penjnge vd epaa mitt goss eller ttage ttill mett meg, oc jngen war jeg der heller skjellig eller plegtig. Dette kan jeg j en god menjng etter ike ffaarhaalle; men hvad kon ma gør der vdi, der lader jeg meg ad nøge.

(Bagpaa: Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Erllig oc welbyrdig man oc strenge rider her Maaenss Gjllentjern, høffvessman paa Malmøss sslaatt, mjn kjere ssvaager, kerlig ttillskreff.

Om Skepyng. Olluff Lack wyl gøre regenskab. Om 4 tr griider. At holle Lack tyl rette. Er fangen oc nød s. 237 tyl at gyffue breff vd. Er komen tyl Lund eptter Jacop oc Berttyl ord. Miird hans fader oc en dreng.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) At rettergang er vpsat. 2) At Lack wyl gøre regen- skab. 3) 4 tr griider. 4) At Lack har i mit naffn indførd pa myt gods hans 4 tr griide. 5) At holle Lack tyl rette, før hand komer af mit gods. 6) Fangen oc nød tyl at gyffue seg breff oc segel. 7) Jacop oc Berttyl. 8) Er kammen tyl Lund pa myn oc fleres tylsagen. 9) Miird hans fader. 10) Oc om ten tylsagen i Lund oc komme hanom om halssen. 11) At klage oc giffue л tenom, som clage. 12) At talle k. mt. tyl at hans vskiillighet. 13) Magestatz breff. 14) Beført oc beløget haffue. 15) At 2 eller 3 icke kvne betalle hans skade. 16) Johan wyd om ten belegeryng. 17) At gøre som hans gode tro. 18) At tage л vd pa syt gods, som wyl staae teris euentiir i Københaun.